

RESPONSe

Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u jadranskim regijama

PRILAGODIMO SE PRIJE NEGO ŠTO BUDE PREKASNO

Zastava na fotografiji prikazuje mogući **porast razine mora** u mjestu Lignano Sabbiadoro koje se nalazi u sjevernom dijelu Jadrana: ako odmah ne djelujemo, razina mora bi se do 2100. godine (uz scenarij RCP8.5) mogla povisiti za 97 cm.

Na fotografiji su vidljive velike vreće napunjene pjeskom koje štite plažu od obalne erozije uzrokovane zimskim olujama: to je jedna od **mjera prilagodbe** koje provodi Općina Lignano Sabbiadoro.

Mnogi gradovi na Jadranskoj obali su pod utjecajem istih problema, a projekt RESPONSe ima odgovore za njihovo rješavanje.

PORUKA NAŠIH LOKALNIH ZAJEDNICA

Šest gradova ima koristi od Akcijskih planova za energetski i klimatski održiv razvoj (SECAP) koji su izrađeni u sklopu projektnih aktivnosti. Dajemo riječ predstavnicima lokalnih zajednica da saznamo što su postigli kroz SECAP-ove:

Klimatske promjene utječu na cijeli grad Šibenik. Ipak, istaknuo bih porast razine mora, koji najviše pogađa obalno područje, obalna naselja, gradove i otoke, te rastuću opasnost od požara s obzirom na veliki udio šumskih površina. Klimatske promjene utječu i na svakodnevni život stanovništva i turizam kao rastući sektor u gradu Šibeniku.

*Petar Mišura - Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj
Grad Šibenik, pročelnik odjela*

Na našem području smo već **prepoznali trend porasta temperature**, dužih sušnih razdoblja i porasta razine mora kroz zaslanjivanje rijeke Neretve.

Marin Radaljac - Upravni odjel za gospodarski razvoj Grada Ploče, ing. građevinarstva, stručni suradnik za urbanizam

Turizam je naša glavna gospodarska djelatnost i za sada je koncentriran u ljetnim mjesecima, a gosti traže sunce i more. Prema prognozama, učestalost i intenzitet toplinskih valova će se povećavati i to jasno ukazuje na **potrebu za produljenjem turističke sezone**. Toplinski valovi ne utječu samo na kvalitetu života i mogućnost bavljenja aktivnostima na otvorenom, već uzrokuju i preopterećenja infrastrukture zbog povećanja potrošnje vode i električne energije.

Marin Gregorović – Gradonačelnik Cresa

Naš **SECAP je dobra polazna točka za borbu protiv klimatskih promjena na lokalnoj razini**. SECAP je rezultat istraživanja temeljenih na podatcima i mjerjenjima pojava koje bismo inače poznavali samo općenito. Na temelju dostupnih podataka moguće je pripremiti ciljane akcije. Mislim da je to važno jer je to rezultat znanstvenih metoda, za razliku od skupa improviziranih radnji za kojima se često poseže kada su potrebna hitna rješenja.

Luca Fanotto - gradonačelnik grada Lignano Sabbiadoro

Provedbu SECAP-a započet ćemo s aktivnostima vezanim uz edukacije i podizanje svijesti u lokalnoj zajednici jer je to preduvjet za bilo koju drugu aktivnost. Jedna od prvih aktivnosti svakako će biti i osiguravanje finansijskih sredstava u gradskom proračunu za izradu studija i projektne dokumentacije, što će doprinijeti dodatnom motiviranju ostalih dionika lokalne zajednice da se brže uključe u energetsku tranziciju i borbu protiv klimatskih promjena.

Ugo Toić - direktor Otočne razvojne agencije za Cres i Mali Lošinj (OTRA).

Naš **SECAP je rezultat participativnog pristupa** različitih dionika i višestruke sektorske suradnje.

*Nikolina Gracin - Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj
Grad Šibenik, viša savjetnica za razvoj*

Uvijek smo planirali i provodili takozvane zelene politike, poput sadnje zelenih površina kojima je grad Montermarciano vrlo bogat. Već nekoliko godina se fotonaponski sustavi ugrađuju u dvorane, škole i općinske uredi. Interveniralo se i na smanjenju potrošnje politikama energetske učinkovitosti, prelaskom na LED sustave javne rasvjete i smanjenjem potrošnje vode zahvaljujući mjerama vremena.

Lorenzo Seta - savjetnik za kulturu, turizam, socijalnu politiku i okoliš grada Montemarciano

Važno je da lokalne vlasti imaju viziju koju mogu predstaviti svojim građanima, s obzirom na to da mjere ublažavanja i prilagodbe imaju svoju cijenu; kako kulturnu, jer zahtijevaju promjenu navika i stila života, tako i ekonomsku. **Važno je predstaviti mogućnosti, ali još je važnije predstaviti ciljeve.**

Riccardo Rossi – gradonačelnik grada Brindisi

NAŠI REZULTATI

Projekt RESPONSe je u završnoj fazi: U tri godine, od siječnja 2019. do prosinca 2021., ostvarili smo mnoge ciljeve, a najrelevantniji su sljedeći:

- 1** Metodologija praćenja za procjenu budućih akcija
- 1** Online repozitorij mjera prolagodbe i ublažavanja
<https://www.climatemenu.eu/>
- 6** Analiza rizika i ranjivosti naših pilot područja
- 6** Dovršenih Akcijskih planova (SECAP-a)
- 22** Lokalna događaja u Hrvatskoj i Italiji
- 2** Prekogranična događanja
- 1** Završni video

PROJEKTNI PARTNERI

INFORMEST
[www.informest.it \(IT\)](http://www.informest.it)

Apulia Region
[www.regione.puglia.it \(IT\)](http://www.regione.puglia.it)

Agenzia Regionale per la Prevenzione
 e Protezione Ambientale del Veneto

Regional Weather Service
[www.arpa.veneto.it \(IT\)](http://www.arpa.veneto.it)

UNIVERSITÀ
 POLITECNICA
 DELLE MARCHE

Marche Polytechnic University
[www.univpm.it \(IT\)](http://www.univpm.it)

Institute of Oceanography
 and Fisheries
[www.izor.hr \(HR\)](http://www.izor.hr)

Energy Institute
 Hrvoje Požar
[www.eihp.hr \(HR\)](http://www.eihp.hr)

Croatian Meteorological and
 Hydrological Service
[meteo.hr \(HR\)](http://meteo.hr)

Let's keep on being reSEAlient!

